

บรรณานุกรม

ภาษาจีน (แปลเป็นไทย)

1. เอกสารประเภทพงศาวดารและจดหมายเหตุจีน

ช่งเหลียน. พงศาวดารราชวงศ์หยวน (หยวนสื่อ) (พ.ศ. 1913) 元史 รวบรวมใน ประชุม-
พงศาวดารราชวงศ์ 24 ชุด. บกกึ่ง : กรมหนังสือช่งอู่, สมัยสาธารณรัฐ-
ประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.

เขยเข้าหมิน. พงศาวดารราชวงศ์หยวนฉบับใหม่ (ช่งหยวนสื่อ), 新元史 . บกกึ่ง : 2463.

จางถินโย. พงศาวดารราชวงศ์เหม็ง (เหม็งสื่อ) (พ.ศ. 2282), 明史 . รวบรวมใน
ประชุมพงศาวดารราชวงศ์ 24 ชุด. บกกึ่ง : กรมหนังสือช่งอู่, สมัยสาธารณรัฐ-
ประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.

นักปราชญ์ร่วมสมัยกับราชวงศ์เหม็ง. จดหมายเหตุราชวงศ์เหม็ง (เหม็งสื่อ), 明实录 .
นานกิง, จีน : หอสมุดกลางนานกิง, 2483.

พันเย. โฮฮั่นชู่ (พ.ศ. 941-988), 后汉书 . บกกึ่ง : กรมหนังสือจงหว่า, สมัยสาธารณรัฐ-
ประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.

เว่ยหวาน. หนานจงปาฉินสื่อ (พ.ศ. 823-833), 南中八郡志 . ยูนนาน : หอคัดลอก-
หนังสือโบราณ, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.

หวังฟู. ตั้งอู่ย่าว (ประชุมเหตุการณ์สำคัญของราชวงศ์ถัง), 唐会要 . เสียงชู่, จีน :
กรมหนังสือเสียงชู่, 2427.

หลี่หยวนหยาง. จดหมายเหตุยูนนาน (พ.ศ. 2116-2162), 云南通志 . บกกึ่ง :
กรมหนังสือจงหว่า, สมัยสาธารณรัฐประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.

เฉมาฮุยเจิน. หวังเหม็งเซียงชู่ (พ.ศ. 2172), 皇明象胥录 . บกกึ่ง : กรมหนังสือ
จงหว่า, สมัยสาธารณรัฐประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.

เซี่ยฟูเฉียน. ประชุมยงอันฉวนฉี (พ.ศ. 2445), 庸庵全集 . เซียงไอ้, จีน :
สมัยสาธารณรัฐประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.

- อิเหนา. หย่งซังสินฉ้วน (พ.ศ. 808-860), 永昌郡传 . ยูนนาน : หอคัดลอกหนังสือ-
โบราณ, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.
- หลิวฮย. ฉิวตังชู่ (หนังสือราชวงศ์ถังฉบับเก่า) (พ.ศ. 1488), 旧唐书 . ปักกิ่ง :
กรมหนังสือจงหว่า, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.
- ผืนฉิว. หมานชู่ (หนังสือพวกป่าเถื่อน) (พ.ศ. 1410), 蛮书 . ปักกิ่ง : หอสมุดหลวง,
พระตำหนักอู่จิงเตียน, 2317.
- ฉางเต้าจง. ไซกู่เตี้ยนฉี (ว่าด้วยเตี้ยน-ยูนนานโบราณ) (พ.ศ. 1808), 说古滇记 .
ในประชุมพงศาวดารจีนเกี่ยวกับเมืองลาว, เหน่หนาน, ฉิน : สำนักพิมพ์หนังสือ-
โบราณจงโจว, 2528.
- ฉ้าวหลู่สื่อ. พงศาวดารประเทศราช (ฉุ่ฟันฉือ) (พ.ศ. 1768), 诸蕃志 . ปักกิ่ง :
กรมหนังสือจงหว่า, สมัยสาธารณรัฐประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.
- หยวนหง. โฮฮั่นฉี (พงศาวดารราชวงศ์โฮฮั่น), 后汉记 . ฉบับเสียงกั๊กจั่วของรัชกาลคังฮย
แห่งราชวงศ์ฮึง. รวบรวมในประชุมพงศาวดารจีนเกี่ยวกับเมืองลาว.
เหน่หนานฉิน : สำนักพิมพ์หนังสือโบราณจงโจว, 2528.
- โจวฮยเพย. หลินว้ยไตต้า (พ.ศ. 1717-1733), 岭外代答 . ฉิน : หอหนังสือปู้จู่ฉย,
ไม่ทราบปีที่พิมพ์.
- เจินโฮ. ประชุมพงศาวดารสามก๊ก (ซันกั๋วฉือ) (พ.ศ. 808-860), 三国志 . ปักกิ่ง :
กรมหนังสือจงหว่า, สมัยสาธารณรัฐประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.
- โจวฉือจง. อัยฉือ (พงศาวดารดินแดนต่างดาว), 异域志 . ปักกิ่ง : กรมหนังสือจงหว่า,
2524.
- ฮือหม่าเซียน. พงศาวดารสี่ฉี, 史记 . รวบรวมในประชุมพงศาวดารราชวงศ์ 24 ชุด.
ปักกิ่ง : กรมหนังสือฮังอู๋, สมัยสาธารณรัฐประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.
- โอเหยียงฮย. ซิงตังชู่ (หนังสือราชวงศ์ถังฉบับใหม่) (พ.ศ. 1603), 新唐书 . ปักกิ่ง :
กรมหนังสือจงหว่า, สมัยสาธารณรัฐประชาชนจีน, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.
- เว่ยหยวน. บันทึกการปราบปรามพม่า (ฉินเมียนเตี้ยนฉี), 征缅甸记 .
ฉิน : หอหนังสือเสี่ยวฟงหุฉย, ไม่ทราบปีที่พิมพ์. (รวบรวมในประชุมพงศาวดารจีน
เกี่ยวกับเมืองลาว, เหน่หนานฉิน : 2528).

- กุ๋เหยียนอู่. เทียนเซี่ยจิ้นกั๋วลี่ปิ่นชู่ (พ.ศ. 2205), 天下郡国利病书 . สิ้น : หอหนังสือ-
ฟูเหวินเก้อ, พ.ศ. 2421.
- หลี่จิ่ง. พงคาวดารยูนนาน (ยูนนานจ้อล้อย), 云南志略 . อ้างถึงใน ประวัติคำสตร์ไตลื้อ
โดยสังเขป. คุณมิ่ง, ยูนนาน : สำนักพิมพ์ประจำชน, 2528.
- เจียนกู่ซันและหลี่ซื่อซ่ง. ประวัติไปฮี้ (พ.ศ. 1913), 百夷传 . อ้างถึงใน ประวัติคำสตร์ไต.
เส่ฉวนจิ้น : สำนักพิมพ์ชนชาติแห่งเส่ฉวน, 2526.
- เฮียงเซิ้น. ประวัติหน่านเจ้า (พ.ศ. 2144), 南诏野史 . รวบรวมใน ประวัติหน่านเจ้า-
ฉบับแปลของคณะกรรมการสืบค้นประวัติคำสตร์ไทยเกี่ยวกับจีนในเอกสารภาษาจีน,
สำนักนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ : 2526.
- ข่าวมงโกล (ไม่ระบู่ซ้อ). ประวัติความสักราชวงศ์หยวน, 元朝秘史 . รวบรวมใน
ชุมนุมงานวิจัยประวัติคำสตร์ราชวงศ์หยวน. เมืองนานกิง, จีน : สำนักพิมพ์-
ประจำชน, 2527.

2. เอกสารประเภทหนังสือประวัติคำสตร์จีน.

- เจียงอันเหลียง. ประวัติคำสตร์ไต, 傣族史 . เมืองฉินตู, มณฑลเส่ฉวน, จีน :
สำนักพิมพ์ชนชาติแห่งเส่ฉวน, 2526.
- หน่วยงานศึกษาประวัติคำสตร์ชนชาติไต. ประวัติคำสตร์ไตลื้อโดยสังเขป, 傣族简史 .
เมืองคุณมิ่งมณฑลยูนนาน : สำนักพิมพ์ประจำชน, 2528.
- จางกงจิ่ง. ชนชาติไทยในประเทศจีน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฉิมกิล, 2530.
- ภาคประวัติคำสตร์ราชวงศ์หยวน คณะประวัติคำสตร์แห่งมหาวิทยาลัยนานกิง. ชุมนุมงานวิจัย-
ประวัติคำสตร์ราชวงศ์หยวน, 元史论集. เมืองนานกิง, จีน : สำนักพิมพ์-
ประจำชน, 2527.
- หลิวเจอหวา. ประวัติคำสตร์จีนโบราณ 2 เล่ม, 中国古代史 . บักกิง : สำนักพิมพ์-
ประจำชน, ค.ศ. 1979.
- คณะบรรณาธิการบรรณานุกรมจีน. บรรณานุกรมประวัติคำสตร์, 辞海 . เซียงไฮ้, จีน :
สำนักพิมพ์บรรณานุกรมเซียงไฮ้, พ.ศ. 2524.

ภาษาไตลื้อ.

3. เอกสารประเภทตำนานพื้นเมืองของสิบสองพันนา

หลี่โพฮ. แปลไตลื้อเป็นจีน. หนังสือบ้านเมืองลื้อ (Nhangse Benmeeng Le), 泐史. .
 คุณมิง, ยูนนาน, จีน : สำนักพิมพ์เหวินเจี้ยน, ปีที่ 36 ของคณะชาติจีน (2490).

เตาก้าวตุง แปลไตลื้อเป็นจีน. ตำนานราชวงศ์ต่าง ๆ ภายหลังพญาเจือง, ฉบับเจ้าเมืองคัง
 สิบสองพันนา 平定从后各代的历史记载. รวบรวมใน วารสารการสำรวจ-
 สังคมชนชาติไตสิบสองพันนา, เล่มที่ 3, หน้า 1-7, คุณมิง, ยูนนาน, จีน :
 สำนักพิมพ์ชนชาติยูนนาน, 2526.

ชื่อผู้แต่งไม่ทราบ. ตำหรับไตลื้อ. 傣族 经书 . อ้างถึงใน ข้อมูลเกี่ยวกับการสำรวจ
 สังคมชนชาติไต, เล่มที่ 1, คุณมิง, ยูนนาน : สำนักพิมพ์ชนชาติยูนนาน, พ.ศ. 1983.

ภาษาไทย.

4. เอกสารประเภทตำนานพื้นเมืองภาคเหนือของประเทศไทย.

คณะกรรมการสัทธิพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์. ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่. พระนคร :
 สำนักนายกรัฐมนตรี, พ.ศ. 2514.

สายงานวิจัยล้านนา สถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ตำนานสิบห้าราชวงศ์ 2 เล่ม.
 เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, พ.ศ. 2524.

ทวี ล่วงปัญญากร ปรวรรต. ตำนานเมืองเชียงตุง. เชียงใหม่ : แผนกอนุรักษ์และเผยแพร่-
 วรรณกรรมล้านนารวมสถาบันมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, พ.ศ. 2527.

_____ . ตำนานเมืองยอง. ปรวรรตจากต้นฉบับอักษรไทยลื้อ. เชียงใหม่ :
 ทรัพย์การพิมพ์, พ.ศ. 2527.

องค์การคำคุณุสภา. พงศาวดารเมืองเงินยางเชียงแสน. ใน ประชุมพงศาวดารเล่ม 33-34.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, พ.ศ. 2512.

แล่นหลวงราชสมุทร. พงศาวดารลานนาไทย. ใน ประชุมพงศาวดารเล่มที่ 9.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, พ.ศ. 2507.

ประเสริฐ ฌ นคร. มั่งรายคำลัตรี. เรียบเรียงเป็นภาษาปัจจุบันจากต้นฉบับอำเภอเส้าไห้.

พระนคร : โรงพิมพ์เลี้ยงเชียงจวงเจริญ, พ.ศ. 2514.

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ราชวงศ์ล้านเมือง - เชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, พ.ศ. 2518.

นายธรรม อุติมา ปรวรรต. ตำนานมูลคำลัตรี. เชียงใหม่ : พิมพ์นครพิงค์การพิมพ์, พ.ศ. 2513.

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ตำนานมูลคำลัตรี. ฉบับวัดป่าแดง. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, พ.ศ. 2519.

_____. ตำนานมูลคำลัตรี. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพหม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ ฌ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส 17 ธันวาคม 2518. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, พ.ศ. 2519.

คณะสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่. ตำนานพระยาเสือง 2 เล่ม. ต้นฉบับโบราณวัดเหมืองหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่. เชียงใหม่ : ศูนย์ส่งเสริมและการศึกษาวัฒนธรรมลานนาไทย วิทยาลัยครูเชียงใหม่, พ.ศ. 2524.

รัตนปัญญาเถระ, พระภิกษุ. ชินกาลมาลีปกรณ์. แปลจากภาษาบาลี โดย ร.ต.ท. แสง มนวิฑูร, พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ คำลัตรีจารย์ ร.ต.ท.แสง มนวิฑูร, พ.ศ. 2517.

องค์การคำลัตรีสภา. พงศาวดารโยนก. ใน ประชุมพงศาวดารเล่ม 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คำลัตรีสภา, พ.ศ. 2507.

สงวน โขติสุขรัตน์. ตำนานราชวงศ์ปกรณ์. ใน ประชุมตำนานลานนาไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์โอเดียนส์โตร์, พ.ศ. 2515.

5. เอกสารประเภทหนังสือประวัติศาสตร์ไทย

ธิดา ล้าระยา. ตำนานและตำนานประวัติคำลัตรีกับการศึกษาประวัติคำลัตรีท้องถิ่น.

The Office of the National Culture Commission, Ministry of Education. Bangkok, Thailand. Printed at Pitakaksorn Printing, August, 1982.

ธิดา สาระยา. พัฒนาการของรัฐชนชาติไทในพม่าประเทศสมัยพญามังราย ค.ศ. 1239-1311. เอกสารหมายเลขที่ 6. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ประวัติศาสตร์-ล้านนาล้านนาช่วงศตวรรษมังราย (พ.ศ. 1839-2101). วันที่ 9-10 มกราคม 2531
ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สร้อยดี อ่องสกุล. ประวัติศาสตร์ล้านนา. อ.เมืองเชียงใหม่ : โรงพิมพ์ข้างเผือก,
พ.ศ. 2529.

นริ เขียวศรีวงศ์ และ คำสตราจารย์อำคม พิศยะ. หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร : ดวงดีการพิมพ์, พ.ศ. 2525.

นาฏวิภา ชลิตานนท์. ประวัติศาสตร์นิพนธ์ไทย. กรุงเทพมหานคร : สันติการพิมพ์, พ.ศ. 2524.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

เอกสารจีนที่เกี่ยวข้องในวิทยานิพนธ์

จดหมายเหตุยูนนาน (พ.ศ. 2116-2162)	云南通志
จดหมายเหตุราชวงศ์เหิง (เหิงสี่อู่)	明实录
ฉิวตังชู (หนังสือราชวงศ์ถังฉบับเก่า) (พ.ศ. 1488)	旧唐书
ซิงตังชู (หนังสือราชวงศ์ถังฉบับใหม่) (พ.ศ. 1603)	新唐书
โศกฏเตียนสี่ (ว่าด้วยเตียน-ยูนนานโบราณ) (พ.ศ. 1808)	说古滇记
ตังอู่ย่าว (ประชุมเหตุการณ์สำคัญของราชวงศ์ถัง)	唐会要
เทียนเซี่ยฉินกั๋วสี่ปิ่นชู (พ.ศ. 2205)	天下郡国利病书
บรรณานุกรมประวัติคำลัตรี	辞海
บันทึกการปราบปรามพม่า (เสฉินเมียนเตียนสี่)	征缅甸记
ประชุมพงศาวดารสามก๊ก (ซินกั๋วสี่อู่) (พ.ศ. 808-860)	三国志
ประชุมยงฮันฉวนสี่ (พ.ศ. 2445)	庸庵全集
ประวัติความลับราชวงศ์หยวน	元朝秘史
ประวัติตำนานเจ้า (พ.ศ. 2144)	南诏野史
ประวัติไปฮี้ (พ.ศ. 1913)	百夷传
ประวัติคำลัตรีจีนโบราณ 2 เล่ม	中国古代史
ประวัติคำลัตรีไต	傣族史
ประวัติคำลัตรีไตสี่โดยสังเขป	傣族简史
ประวัติคำลัตรีราชวงศ์หยวน	元史论集
พงศาวดารประเทศราช (จูฟั่นสี่อู่) (พ.ศ. 1768)	诸蕃志
พงศาวดารยูนนาน (ยูนนานสี่อู่)	云南志略
พงศาวดารราชวงศ์หยวน (หยวนสี่อู่) (พ.ศ. 1913)	元史
พงศาวดารราชวงศ์หยวนฉบับใหม่ (ซิงหยวนสี่อู่)	新元史

พงศาวดารราชวงศ์หมิง (เหม็งสื่อ) (พ.ศ. 2282)

明史

พงศาวดารลือฉี

史记

หนานจงปาฉินฉือ (พ.ศ. 823-833)

南中八郡志

หมานซู (เหม็งสื่อพวกปาเถื่อน) (พ.ศ. 1410)

蛮书

หย่งชังฉินฉ้วน (พ.ศ. 808-860)

永昌郡传

หลินว้ยไตต้า (พ.ศ. 1717-1733)

岭外代答

หวังเหม็งเซียงซื่อ (พ.ศ. 2172)

皇明象胥录

ฮือฉือ (พงศาวดารดินแดนต่างดาว)

异域志

โฮฮันฉี (พงศาวดารราชวงศ์โฮฮัน)

后汉记

โฮฮันซู (พ.ศ. 941-988)

后汉书

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ชื่อบ้านเมือง ชุมชนและชนเผ่าตามพงศาวดารจีน

ก่อนและในพุทธศตวรรษที่ 19

ก้วนโจว	驩州
คุนผิง	昆明
โคหนาน	开南
จินตุง	景东
จินแล่น (เชียงแสน)	者线、清盛、景线
จินไม (เชียงใหม่)	景迈、整卖
เจนละ	真腊
เสียวสื่อ	交址、交趾、交州
ลั่นหนาน	镇南
ฉาน	掸
ฮิล่า	曲腊
เขอหลี่ (เชียงรุ่ง)	車里、(景洪)、徹里
ซุ่นหนิง	顺宁
ท้าวหนาน	拓南
ทวน	吐蕃
ต้าเซียง (อัฟกานิสถาน)	大夏
ต้าหลี่	大理
เตียนฮัว (ก๊กฮ้าง - เขอหลี่)	滇越
ตั้งหนิน (ต้าหนิน)	堂明
เตินฮัว	腾越
ปาไปฮู	八百女媧、八百

เปยเฮิน	北胜
ไ้ชื้อ	百夷, 摆夷, 白夷, 白衣, 摆夷
ผิงเมียน	平緬
เผียว, เผียวก๊ก, ผู้เผียว, เผียวเมียน	勐, 驃, 蒲缥, 缥緬
พูเออ	普洱
เพร'	波勒
พูหมัน	扶南
มู่เฮิน (เซียงตุง)	木肯, 孟良 (景棟)
มู่ปาง (แล่นหวี)	木邦
มู่ฮั่น	木安
เมียน, เมียนเตียน (พม่า)	緬国, 緬甸
เมืองแก้ว	猛交
เมืองส่วย	孟杰
เมืองจาม	占城
เมืองซิง	蒙庆
เมืองนาย	孟乃
เมืองฝาง	孟范甸
เมืองยอง	孟勇
เมืองยาง	孟养
เมืองยางเล็ก	小孟养
เมืองลาว	猛老, 老挝, 景老
ยูนนาน	云南
ลาวจวา (ลาวชวา)	老扒
ลี่เจียง	丽江
ลู่อวน	麓川
สำนักงานปลอบโยนควบคุมกิจการทหารและพลเรือนเชื้อหลั	車里軍民总管府
สำนักงานปลอบโยนป่าไป่ซีฟู	八百等姓宣慰司

สำนักผู้ว่าการมณฑลยูนนาน

สิ้นจ้วน

หงฮี้

หนืออังกัก (ก๊กของอ๋องผู้หญิง)

หยวนเสียง

หย่งซัง

หย่งหนิง

หยิงเซิง

หลิงฮี้

หลินอัน

เหวินตัน (เวียงจันทน์)

เหอฮัย (เขียงราย)

อ้ายลาว

云南行省

寻传

红夷

女王国

元江

永昌

永宁

银生

林邑

临安

文单 (万象)

合二 (清茶)

哀牢

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

ลำดับจักรพรรดิครองราชวงศ์หยวนจีน
ตามพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน*

ลำดับที่	พระราชนาม	ชื่อจริง	ปีที่	พ.ศ.
1.	ไท่จู	เฉิงกิสข่าน	-	1749
2.	โทะเลย	เฉียนโก๋	-	1771
3.	ไท่โจง	โหว โค่หยั	-	1772
4.	นัยมา เสิงโห	เซินฉือ	-	1785
5.	ตันโจง	กุ้ยยู	-	1789
6.	ฮัยหมี่สือโห	เซินฉือ	-	1792
7.	เซียนโจง	มง เกอ	-	1794
8.	ซ้อลู	ฮูปีเสี่ย	จง โถ่ง	1803
		ฮูปีเสี่ย	ฉือหยวน	1807
9.	เฉินโจง	เถียนมู่เออ	หยวนเสิง	1838
		เถียนมู่เออ	ต้าเต้อ	1840
10.	อู่โจง	ฮัยข่าน	ฉือต้า	1851
11.	เหรินโจง	ฮัยยูหลิป่าลีป๋าต้า	หวังชิ่ง	1855
		ฮัยยูหลิป่าลีป๋าต้า	หยวนโย	1857
12.	ยินโจง	โช่ เต้อปา เซ้อ	ฉือฉือ	1864
13.	ไท่ตัน	เยยซุ่นเถียนมู่เออ	ฉือเหอ	1871
14.	เทียนซุ่น	อาฮูสีปา	เทียนซุ่น	1871
15.	เหรินโจง	ถุ่เทียนมู่เออ	เทียนลี	1871
16.	หมินโจง	เหอ เซ้อลา	ฉือซุ่น	1873

* หน่วยงานเรียบเรียงพจนานุกรม สถาบันวิจัยคัมภีร์ภาษา สภาสังคมศาสตร์จีน, พจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน (现代汉语词典), (ปักกิ่ง, จีน : หอหนังสือชังอู่ ค.ศ. 1979), หน้า 1555.

ลำดับที่	พระราชานาม	ชื่อจริง	ปีที่	พ.ศ.
17.	หญิง โจง	ยี่หลิง เล้อป๋น	ฉ้อซุ่น	1875
18.	ซุ่นตี	โทฮวนเกียมู่เออ	ฉ้อซุ่น	1876
		โทฮวนเกียมู่เออ	หยวนทุง	1876
		โทฮวนเกียมู่เออ	ฉ้อหยวน	1878
		โทฮวนเกียมู่เออ	ฉ้อเจิ้น	1884

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

ลำดับพระเจ้าแผ่นดินครองเมืองเข่อหลี่ (เชียงรุ่ง)

ตามหนังสือบ้านเมืองลื้อ*

ลำดับที่	พระนาม	ช่วงเวลาครองราชย์	
		จ.ศ.	พ.ศ.
1.	พญาเสื่อง	542 - 554	1723 - 1735
2.	ท้าวคังสิง	554 - 573	1735 - 1754
3.	ท้าวพิง	573 - 596	1754 - 1777
4.	ท้าวรุ่งแก่นชาย	596 - 619	1777 - 1800
5.	ท้าวเสียงกวย	619 - 635	1800 - 1816
6.	ท้าวพววา	635 - 649	1816 - 1830
7.	ท้าวอายุ	649 - 709	1830 - 1890
8.	ท้าวขาน (ท้าวหาญเมือง)	709 - 759	1890 - 1934
9.	ท้าวแล่นตา	759 - 775	1934 - 1956
10.	ท้าวเกินเมือง	775 - 777	1956 - 1958
11.	ท้าวเตียน	777 - 790	1958 - 1971
12.	ศรีลงฟ้า	790 - 819	1971 - 2000
13.	สามเปาลีโต	819 - 859	2000 - 2024
14.	สามไฮสิง	859 - 864	2024 - 2045
15.	เจ้าคั่น	864 - 885	2045 - 2066
16.	สิริรุ่งพัน	885 - 892	2066 - 2073
17.	ท้าวโนเมือง	892 - 930	2073 - 2111
18.	สิริสุนานตา	930 - 931	2111 - 2112
19.	ท้าวอิงเมือง	931 - 960	2112 - 2141

* หลี่โพฮี้, แปลไตลื้อเป็นจีน, หนังสือบ้านเมืองลื้อ (Nhangse Benmeeng Le),

. คุณมิ่ง, ยูนนาน, จีน : สำนักพิมพ์เหวินเจี้ยน, ปีที่ 36 ของคณะชาติจีน, (2490).

ลำดับที่	พระนาม	ช่วงเวลาครองราชย์	
		จ.ศ.	พ.ศ.
20.	ท้าวขุนเมือง	960 - 990	2141 - 2171
21.	สิริสูหันทมา	990 - 1001	2171 - 2181
22.	เจ้าสังลือ	1001 - 1031	2181 - 2212
23.	ท้าวสุเมือง	1031 - 1043	2212 - 2224
24.	ท้าวมุไซ	1043 - 1046	2224 - 2227
25.	เจ้าเพียนเมือง	1046 - 1086	2227 - 2267
26.	ท้าวสิงเปา	1086 - 1091	2267 - 2272
27.	ท้าวลาวเหริน	1091 - 1129	2272 - 2310
28.	ท้าวเวยพิง	1129 - 1139	2310 - 2320
29.	ท้าวศรีหวัน	1139 - 1159	2320 - 2340
30.	ท้าวไถฮอ	1159 - 1164	2340 - 2345
31.	ท้าวเลือนอู	1164 - 1196	2345 - 2377
32.	ท้าวเส็งลง	1196 - 1226	2377 - 2407

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ.

ลำดับกษัตริย์ครองนครเชียงใหม่
ตามคัมภีร์ชินกาลมาลีปกรณ์*

1. พระเจ้ามังราย

ประสูติปีกุน	จ.ศ. 601	พ.ศ. 1783	
เสวยราชย์ปีระกา	จ.ศ. 623	พ.ศ. 1805	พระชนมายุ 22 ปี
ถึงปีกุน	จ.ศ. 673	พ.ศ. 1855	พระชนมายุ 72 ปี
สวรรคตปีกุน	จ.ศ. 673	พ.ศ. 1855	พระชนมายุ 72 ปี

2. พระเจ้าตราม

ประสูติปีฉลู	จ.ศ. 627	พ.ศ. 1809	พระราชอนุชาพระเจ้ามังราย
เสวยราชย์ปีกุน	จ.ศ. 673	พ.ศ. 1855	พระชนมายุ 46 ปี
ถึงปีกุน	จ.ศ. 673	พ.ศ. 1855	พระชนมายุ 46 ปี
สวรรคตปีฉลู	จ.ศ. 687	พ.ศ. 1869	พระชนมายุ 60 ปี

3. พระเจ้าแสนภู

ประสูติปีจอ	จ.ศ. 648	พ.ศ. 1830	พระราชอนุชาพระเจ้าตราม
เสวยราชย์ครั้งแรก			
ปีกุน	จ.ศ. 673	พ.ศ. 1855	พระชนมายุ 25 ปี
ถึงปีขวด	จ.ศ. 674	พ.ศ. 1856	พระชนมายุ 26 ปี

* ร.ต.ท.แสง มนวิฑูร เปรียญ แบล, ชินกาลมาลีปกรณ์. กรมศิลปากรจัดพิมพ์ใน
การบูรณะโบราณสถานอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย, พ.ศ. 2501, หน้า 155-158.

พระเจ้าแผ่นดิน (ต่อ)

เสวยราชย์ครั้งหลัง -

ปีจอ	จ.ศ. 684	พ.ศ. 1866	พระชนมายุ 36 ปี
------	----------	-----------	-----------------

ถึงปีจอ	จ.ศ. 684	พ.ศ. 1866	พระชนมายุ 36 ปี
---------	----------	-----------	-----------------

สวรรคตที่เมือง -

เชียงใหม่ ปีจอ	จ.ศ. 696	พ.ศ. 1878	พระชนมายุ 48 ปี
----------------	----------	-----------	-----------------

4. พ่อขุนม้าว่อม

ประสูติปี	ไม่ปรากฏ	จ.ศ. ไม่ปรากฏ	พ.ศ. ไม่ปรากฏ	พระราชบุตรพระเจ้าคราม
-----------	----------	---------------	---------------	-----------------------

เสวยราชย์ปีระกา	จ.ศ. 683	พ.ศ. 1865	
-----------------	----------	-----------	--

ถึงปีจอ	จ.ศ. 684	พ.ศ. 1866	ครองราชย์สมบัติอยู่ 7 เดือน
---------	----------	-----------	-----------------------------

5. พระเจ้าคำฟู

ประสูติปีระกา	จ.ศ. 671	พ.ศ. 1853	พระราชบุตรพระเจ้าแผ่นดิน
---------------	----------	-----------	--------------------------

เสวยราชย์ครั้งแรก -

ปีจอ	จ.ศ. 684	พ.ศ. 1866	พระชนมายุ 13 ปี
------	----------	-----------	-----------------

ถึงปีฉลู	จ.ศ. 687	พ.ศ. 1869	พระชนมายุ 16 ปี
----------	----------	-----------	-----------------

เสวยราชย์ครั้งหลัง -

ปีจอ	จ.ศ. 696	พ.ศ. 1878	พระชนมายุ 25 ปี
------	----------	-----------	-----------------

ถึงปีกุน	จ.ศ. 697	พ.ศ. 1879	พระชนมายุ 26 ปี
----------	----------	-----------	-----------------

สวรรคตปีชวด	จ.ศ. 698	พ.ศ. 1880	พระชนมายุ 28 ปี
-------------	----------	-----------	-----------------

(นับอายุอย่าง)

6. พระเจ้าผายู

ประสูติปีฉลู	จ.ศ. 687	พ.ศ. 1869	พระราชบุตรพระเจ้าคำฟู
--------------	----------	-----------	-----------------------

เสวยราชย์ปีชวด	จ.ศ. 698	พ.ศ. 1880	พระชนมายุ 11 ปี
----------------	----------	-----------	-----------------

เสวยราชย์ที่เมืองเชียงใหม่

พระเจ้าผาย (ต่อ)

มาครองนคร เชียงใหม่

เมื่อปีขาล	จ.ศ. 700	พ.ศ. 1882	พระชนมายุ 13 ปี
ถึงปีมะแม	จ.ศ. 717	พ.ศ. 1899	พระชนมายุ 30 ปี
สวรรคตปีมะแม	จ.ศ. 717	พ.ศ. 1899	พระชนมายุ 30 ปี

7. พระเจ้ากือนา

ประสูติปีเถาะ	จ.ศ. 701	พ.ศ. 1883	พระราชอนุตรพระเจ้าผาย
เสวยราชย์ปีมะแม	จ.ศ. 717	พ.ศ. 1899	พระชนมายุ 16 ปี
ถึงปีฉลู	จ.ศ. 747	พ.ศ. 1929	พระชนมายุ 46 ปี
สวรรคตปีฉลู	จ.ศ. 747	พ.ศ. 1929	พระชนมายุ 46 ปี

8. พระเจ้าแล่นเมืองมา

ประสูติปีขาล	จ.ศ. 724	พ.ศ. 1906	พระราชอนุตรพระเจ้ากือนา
เสวยราชย์ปีฉลู	จ.ศ. 747	พ.ศ. 1929	พระชนมายุ 23 ปี
ถึงปีมะเส็ง	จ.ศ. 763	พ.ศ. 1945	พระชนมายุ 39 ปี
สวรรคตปีมะเส็ง	จ.ศ. 763	พ.ศ. 1945	พระชนมายุ 39 ปี

9. พระเจ้าสามฝั่งแกน

ประสูติปีมะเส็ง	จ.ศ. 751	พ.ศ. 1933	พระราชอนุตรพระเจ้า- แล่นเมืองมา
เสวยราชย์ปีมะเส็ง	จ.ศ. 763	พ.ศ. 1945	พระชนมายุ 12 ปี
ถึงปีระกา	จ.ศ. 803	พ.ศ. 1985	พระชนมายุ 52 ปี
สวรรคตปีขาล	จ.ศ. 808	พ.ศ. 1990	พระชนมายุ 57 ปี

10. พระเจ้าพิลก

ประสูติปีฉลู	จ.ค. 771	พ.ค. 1953	พระราชบุตรพระเจ้า - สามฝั่งแกน
เสวยราชย์ปีระกา	จ.ค. 803	พ.ค. 1985	พระชนมายุ 32 ปี
ถึงปีมะแม	จ.ค. 849	พ.ค. 2031	พระชนมายุ 78 ปี
สวรรคตปีมะแม	จ.ค. 849	พ.ค. 2031	พระชนมายุ 78 ปี

11. พระยอดเขียงราย

ประสูติปีชวด	จ.ค. 818	พ.ค. 2000	หลานพระเจ้าพิลก
เสวยราชย์ปีมะแม	จ.ค. 849	พ.ค. 2031	พระชนมายุ 31 ปี
ถึงปีมะโรง	จ.ค. 858	พ.ค. 2040	พระชนมายุ 40 ปี
สวรรคตปีขาล	จ.ค. 868	พ.ค. 2050	พระชนมายุ 50 ปี

12. พระเมืองแก้ว

ประสูติปีขาล	จ.ค. 844	พ.ค. 2026	พระราชบุตรพระยอด - เขียงราย
เสวยราชย์ปีเถาะ	จ.ค. 857	พ.ค. 2039	พระชนมายุ 13 ปี
ถึงปีระกา	จ.ค. 887	พ.ค. 2069	พระชนมายุ 43 ปี
สวรรคตปีระกา	จ.ค. 887	พ.ค. 2069	พระชนมายุ 43 ปี

13. พระเกษเกล้า

ประสูติปีมะเส็ง	จ.ค. 859	พ.ค. 2041	
เสวยราชย์ปีระกา	จ.ค. 887	พ.ค. 2069	พระชนมายุ 28 ปี

ภาคผนวก ช.

ลำดับกษัตริย์ราชวงศ์มังราย*

ลำดับที่	พระนาม	ช่วงเวลาที่ครองราชย์	หมายเหตุ
1.	พญามังราย	(พ.ศ. 1804-1854)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์**
2.	พญาไชยสงคราม	(พ.ศ. 1854-1868)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
3.	พญาแสนภู	(พ.ศ. 1868-1877)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
4.	พญาคำฟู	(พ.ศ. 1877-1879)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
5.	พญาผายู	(พ.ศ. 1879-1898)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
6.	พญาเกือนา	(พ.ศ. 1898-1928)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
7.	พญาแสนเมืองมา	(พ.ศ. 1928-1944)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
8.	พญาลำผั้นแก่น	(พ.ศ. 1945-1984)	ปีขึ้นครองราชย์จากศิลาจารึก สพ.9
9.	พญาติโลกราช	(พ.ศ. 1984-2030)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
10.	พญายอดเชียงราย	(พ.ศ. 2030-2038)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
11.	พญาแก้ว (พระเมืองแก้ว)	(พ.ศ. 2038-2068)	ศักราชจากชินกาลมาลีปกรณ์
12.	พญาแก้วไชยสุรราช (ครั้งที่ 1) (พระเมืองเกษเกล้า)	(พ.ศ. 2068-2081)	ปีขึ้นครองราชย์จากชินกาลมาลีปกรณ์

* สรัสวดี อ๋องสกุล, ประวัติศาสตร์ล้านนา, (อ.เมืองเชียงใหม่ : โรงพิมพ์ข้างเผือก, พ.ศ. 2529), หน้า 25.

*** รัตนปัญญาเถระ, พระภิกษุ. ชินกาลมาลีปกรณ์. แปลจากภาษาบาลีโดย ร.ต.ท. แล่น มนวิฑูร. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพคำลัดตราจารย์ ร.ต.ท.แล่น มนวิฑูร, 2517.

ลำดับที่	พระนาม	ช่วงเวลาครองราชย์	หมายเหตุ
13.	ท้าวชาย	(พ.ศ. 2081-2086)	ศักราชจากตำนานพื้นเมือง เชียงใหม่***
14.	พญาแก้วไชยสุรราช (ครั้งที่ 2)	(พ.ศ. 2086-2088)	ศักราชจากตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่
15.	พระนางสิริประภา	(พ.ศ. 2088-2089)	ศักราชจากตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่
16.	พญาอุปโยวดี (พระไชยไชยสุรา)	(พ.ศ. 2089-2090)	ศักราชจากตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่
17.	ท้าวแม่ถุ	(พ.ศ. 2094-2107)	ศักราชจากตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่
18.	พระนางวิสุทธิเทวี	(พ.ศ. 2107-2121)	สิ้นพระชนม์ พ.ศ. 2121 จากนั้น พม่า เลิกแต่งตั้งกษัตริย์เชื้อสาย ราชวงศ์มังราย

*** คณะกรรมการจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์, ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่,

ประวัติผู้วิจัย

นายหวัง ลี หมิน เกิดวันที่ 24 ธันวาคม ค.ศ. 1953 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี
ภาษาไทยจากมหาวิทยาลัยการศึกษาระหว่างประเทศปักกิ่ง เมื่อปี ค.ศ. 1977 สถานที่ทำงาน
ปัจจุบัน ภาคภาษาไทย คณะภาษาเอเชีย-แอฟริกา มหาวิทยาลัยการศึกษาระหว่างประเทศ
ปักกิ่งแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน และเข้าศึกษาต่อที่ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปีการศึกษา 2529 (ค.ศ. 1986).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย